

CERTIFICERINGSREGLEMENT NAKTUINBOUW Elite® AARDBEIPANTEN

vastgesteld door het bestuur van Naktuinbouw in mei 2006, laatstelijk gewijzigd op 1 september 2011

BEGRIJSBEPALINGEN

ARTIKEL 1

Dit Reglement neemt de begripsomschrijvingen over van de Zaaizaad- en Plantgoedwet 2005 (Stb. 2005, nr. 184) en het Keuringsreglement Naktuinbouw, voor zover daarvan niet uitdrukkelijk is afgeweken. In dit Reglement en de daarop berustende voorschriften wordt verstaan onder:

- a. **Gewas:**
veldeenheid van planten van één ras, type en klasse;
- b. **Partij:**
een aantal eenheden van één product, identificeerbaar door zijn homogene samenstelling en oorsprong;
- c. **Perceel:**
een aaneengesloten productieveld van aardbeiplanten dat separaat bewerkt wordt van andere productievelden van aardbeiplanten;
- d. **Kandidaatplanten:**
planten, waaruit materiaal wordt geselecteerd, bestemd voor de opkweek van moederplanten klasse SEE;
- e. **Moederplanten klasse SEE:**
moederplanten, die rechtstreeks zijn opgekweekt uit virusvrij materiaal en dienen voor instandhouding en de productie van teeltmateriaal klasse SEE;
- f. **Teeltmateriaal klasse SEE:**
prebasismateriaal, dat rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse SEE en dient voor de productie van moederplanten klasse SE;
- g. **Moederplanten klasse SE:**
moederplanten, die rechtstreeks of in één extra vermeerderingsstap zijn opgekweekt uit teeltmateriaal klasse SEE en dienen voor de productie van teeltmateriaal klasse SE;
- h. **Teeltmateriaal klasse SE:**
basismateriaal, dat rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse SE en dient voor de productie van moederplanten klasse EE;
- i. **Moederplanten klasse EE:**
moederplanten, die rechtstreeks opgekweekt zijn uit teeltmateriaal klasse SE en dienen voor de productie van teeltmateriaal klasse EE;

- j. **Teeltmateriaal klasse EE:**
basismateriaal, dat rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse EE en dient voor de productie van moederplanten klasse E;
- k. **Moederplanten klasse E:**
moederplanten, die rechtstreeks opgekweekt zijn uit teeltmateriaal klasse SE of klasse EE en dienen voor de productie van teeltmateriaal klasse E;
- l. **Teeltmateriaal klasse E:**
gecertificeerd teeltmateriaal, rechtstreeks afkomstig van moederplanten klasse EE, evenals planten geteeld uit plantendelen, rechtstreeks afkomstig van moederplanten klasse E;
- m. **Officiële inspectie:**
inspectie verricht door Naktuinbouw;
- n. **Certificaat:**
zendingbegeleitend document, houdende de door Naktuinbouw afgegeven officiële verklaring dat het daarop verantwoorde teeltmateriaal voldoet aan de eisen, opgenomen in dit Reglement of de daarop berustende voorschriften ten aanzien van plantmateriaal bestemd voor de productie van teeltmateriaal;
- o. **Afleverdocument:**
het door de leverancier gehanteerde afleverdocument met daarop vermeld dat het plantmateriaal voldoet aan de in dit Reglement opgenomen eisen van teeltmateriaal dat bestemd is voor de vermeerdering van aardbeiplanten of de productie van aardbeien.
- p. **Etiket:**
in, op of aan de partij aangebracht etiket houdende de door Naktuinbouw afgegeven officiële verklaring dat het daarop verantwoorde teeltmateriaal voldoet aan de eisen, opgenomen in dit Reglement en de daarop berustende voorschriften;
- q. **Virusvrij materiaal:**
virusvrij materiaal dat volgens internationaal erkende wetenschappelijke methoden is getest en vrij is bevonden van besmetting, dat bij inspecties tijdens de groei visueel vrij is bevonden van symptomen van virussen of virusachtige ziekteverwekkers, dat in stand is gehouden op een wijze die infectie voorkomt en geacht wordt vrij te zijn van alle virussen en virusachtige ziekteverwekkers, waarvan bekend is dat zij in de Europese Unie bij de betrokken soort voorkomen, als in bijlage III bij dit Reglement genoemd.
Materiaal dat vegetatief en in rechte lijn in een specifiek aantal stadia uit dergelijk materiaal is voortgekweekt als bepaald in dit Reglement, dat bij inspectie tijdens de groei visueel vrij is bevonden van symptomen van virussen of virusachtige ziekteverwekkers en dat is geproduceerd en in stand gehouden op een wijze die infectie voorkomt en overeenkomstig het bepaalde in dit Reglement, wordt eveneens geacht virusvrij te zijn;
- r. **Luisdichte kas:**
een ruimte die voorzien is van een toegang door een sluis en die door zijn inrichting voldoende garantie biedt dat deze vrij is en blijft van luizen;

- s. **Keuringsreglementering:**
alle voorschriften, waaraan leverancier en teeltmateriaal moeten voldoen als neergelegd in hoofdstuk 6 van de Zaaizaad- en Plantgoedwet 2005 (Stb. 2005, nr. 184), het Besluit verhandeling teeltmateriaal (Stb. 2005, nr. 654), de Regeling verhandeling teeltmateriaal (Stscrt. 20 januari 2006, nr. 15, p. 16 e.v.) en het Keuringsreglement Naktuinbouw 2006.
- t. **Deelnemer:**
leverancier die het collectieve kwaliteitsmerk van Naktuinbouw wenst te hanteren en daartoe een overeenkomst met Naktuinbouw heeft gesloten zoals bedoeld in het Reglement op het gebruik van het collectieve Naktuinbouw kwaliteitsmerk Naktuinbouw Elite®.
- u. **EMT-laboratorium:**
een door Naktuinbouw erkend laboratorium op voet van de Regeling Erkenning Monsternamen en Toetsing.

TOEPASSELIJKHEID

ARTIKEL 2

1. Dit Reglement heeft betrekking op bedrijfsmatig geproduceerd aan Naktuinbouw ter certificering opgegeven teeltmateriaal van rassen van aardbei (*Fragaria L.*) die voldoen aan de in bijlage I bij dit Reglement gestelde voorwaarden.
2. Teeltmateriaal dat ter certificering wordt aangeboden door een leverancier, dat niet aan de eisen als neergelegd in de Keuringsreglementering voldoet en daaruit voortvloeiende voorwaarden, komt niet voor certificering in aanmerking.
3. Teeltmateriaal dat niet afkomstig is uit het voor gecertificeerd plantmateriaal gehanteerde vermeerderingssysteem, komt niet voor opname in de certificeringkeuring in aanmerking. Voor zover sprake is van certificering door een andere organisatie dan Naktuinbouw kan in bijzondere gevallen hiervan worden afgeweken, een en ander op schriftelijk verzoek en ter beoordeling van het hoofd Keuringen van Naktuinbouw.

AANGIFTE

ARTIKEL 3

1. Gewassen dienen bij aanvang van de teelt door de leverancier aangemeld te worden voor de certificeringkeuring door middel van een door Naktuinbouw ter beschikking gesteld formulier, dan wel op een andere door Naktuinbouw geaccepteerde wijze.
2. De in het vorige lid bedoelde aangifte dient uiterlijk te geschieden op 1 mei, voorzover het perceel is aangelegd in de periode januari tot en met april dan wel, indien het perceel later is aangelegd dan 1 mei, direct na het planten. Het in dit lid bepaalde heeft ook betrekking op de najaarsplanting.
3. Aangifte van de teelt van te certificeren wachtbedplanten dient uiterlijk te geschieden op 15 september.
4. Teeltmateriaal dat niet tijdig wordt aangemeld door de deelnemer, komt niet voor certificering in aanmerking.

EISEN BEDRIJFSVOERING EN VERPLICHTINGEN DEELNEMER

ARTIKEL 4

1. De deelnemer dient te beschikken over een zodanig functionerend kwaliteitsborgingsysteem dat tenminste gewaarborgd is dat:
 - a. taken, bevoegdheden en verantwoordelijkheden zijn vastgelegd;
 - b. werkzaamheden worden uitgevoerd door vakbekwaam personeel;
 - c. een administratie wordt gevoerd die zodanig is ingericht en bijgehouden dat daaruit door de keurmeester van Naktuinbouw eenvoudig na te gaan is:
 - I. waar de kandidaatplanten, de moederplanten van de klassen SEE, SE, EE en E en de planten klasse E zich bevinden. Daartoe dient de leverancier een actueel overzicht te kunnen overleggen;
 - II. de afstamming van het materiaal en voor elke vermeerderingsfase de controles, (na)toetsingen, alsmede de resultaten daarvan en alle andere handelingen, die in het kader van certificering door hem verricht zijn;
 - III. welke van de geproduceerde partijen in de bewaarruimte als bedoeld in lid 13 onder a. zijn ingebracht, de datum waarop dat geschiedde, de grootte van de partij, het ras, de omstandigheden waaronder de bewaring geschiedde, de rooiweek, de details van eventuele CATT-behandeling(en) en de datum van beëindiging van de bewaring(en);
 - IV. voorts dient de leverancier een deugdelijke in- en verkoop administratie te hebben waaruit direct en eenduidig kan worden aangetoond aan wie partijen teeltmateriaal zijn verkocht of van wie ze zijn aangekocht.
2. Deelname aan certificering kan alleen plaatsvinden als uit een door Naktuinbouw uitgevoerde audit is gebleken dat naar genoegen van Naktuinbouw aan de voorwaarden van lid 1 is voldaan.
3. Een deelnemer dient de voor de productie van gecertificeerd materiaal voorgeschreven toetsingen uit te laten voeren door Naktuinbouw of een door Naktuinbouw erkend EMT-laboratorium.
4. De deelnemer dient zijn buitenlandse productie ten behoeve van de aldaar geldende wettelijke keuringen eveneens aan te melden bij de autoriteiten van het betreffende land.
5. De deelnemer is verplicht direct mededeling te doen bij de (buitenlandse) autoriteiten als er door hem quarantaine ziekten zijn waargenomen in het gewas of in het teeltmateriaal.
6. De deelnemer is verplicht Naktuinbouw direct te informeren bij het aantreffen van quarantaine organismen in binnen- en buitenlandse productie van teeltmateriaal, dat in de certificeringkeuring is opgenomen.
7. De deelnemer dient Naktuinbouw direct op de hoogte te stellen bij het aantreffen van pathogenen waardoor het indelen in enige klasse voor percelen of delen daarvan niet meer mogelijk is.

8. De deelnemer die aardbeien produceert zal, desgevraagd door Naktuinbouw, al zijn aardbeienproductievelden aanmelden.
9. De deelnemer verplicht zich bij vermeerdering van aardbeiplanten uitsluitend gebruik te maken van gecertificeerd plantmateriaal. De deelnemer verplicht zich voorts in beginsel alle productie van teeltmateriaal in de certificeringkeuring op te nemen. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan hier met voorafgaande toestemming van Naktuinbouw worden afgeweken.
10. De deelnemer dient aan Naktuinbouw te verklaren dat hij geen teeltmateriaal produceert en verhandelt waartoe hij, gelet op kwekersrechten of andere intellectuele eigendomsrechten, niet gerechtigd is. De daartoe schriftelijk verstrekte verklaring van de houder van het onderwerpelijke intellectuele eigendomsrecht wordt in het bedrijfsdossier van Naktuinbouw opgenomen.
11. De deelnemer verstrekt op aanvraag van Naktuinbouw alle informatie die Naktuinbouw noodzakelijk acht om haar controles, betrekking hebbende op de voorschriften uit dit Reglement, te kunnen uitvoeren.
12. Alle op deze certificeringvoorschriften van toepassing zijnde documentatie dient door de deelnemer tenminste 3 jaar te worden bewaard.
13. Ten aanzien van en in verband met de bewaring van teeltmateriaal, gelden de volgende voorschriften:
 - a. de ruimte waarin het teeltmateriaal wordt bewaard, waaronder begrepen gekoeld, dient speciaal daarvoor en doelmatig daartoe te zijn ingericht. In deze ruimte dienen zodanige voorzieningen te zijn aangebracht dat het teeltmateriaal gedurende de daarvoor geldende periode onder de juiste omstandigheden van temperatuur en vochtigheid kan worden bewaard. Voorts moet deze ruimte zijn voorzien van betrouwbare controleapparatuur;
 - b. op de verpakking van de partijen dienen zodanig duidelijke aanduidingen te zijn geplaatst dat elke partij daardoor, wat betreft de gegevens als in artikel 15 bedoeld, op eenvoudige wijze kan worden geïdentificeerd;
 - c. partijen, ingebracht in de bewaarruimte, die nog bewerkt en gesorteerd moeten worden met het oogmerk die in het verkeer te brengen, dienen door middel van duidelijk zichtbare opschriften op of etiketten aan de verpakking eenvoudig identificeerbaar te zijn;
 - d. in de ruimte als onder a. bedoeld mag zonder schriftelijke toestemming van Naktuinbouw geen gecertificeerd of te certificeren teeltmateriaal tezamen met CAC- of andersoortig materiaal worden ondergebracht, tenzij dit nadrukkelijk herkenbaar is. Daarenboven dient CAC-materiaal of andersoortig materiaal strikt te worden gescheiden van het gecertificeerde of te certificeren materiaal.
 - e. de verpakking, waarin het teeltmateriaal zich bevindt, moet voor het doel geschikt zijn en moet de mogelijkheid bieden, dat daaruit op eenvoudige wijze een monster kan worden genomen.

In een jaarlijks door Naktuinbouw uit te voeren audit worden alle in dit artikel bedoelde voorschriften beoordeeld.

CULTUURVOORSCHRIFTEN

ARTIKEL 5

1. Er dient voortdurend door de deelnemer een doelmatige controle op ziekten, plagen en het voorkomen van schadelijke onkruiden te worden uitgevoerd. Alle noodzakelijke maatregelen ter bestrijding van ziekten, plagen en onkruiden dienen plaats te vinden. Naktuinbouw kan daartoe nadere voorschriften geven.
2. Tijdens de productie en het verwerken van het plantmateriaal dienen de noodzakelijke bedrijfshygiëne maatregelen in acht te worden genomen, in het bijzonder:
 - a. het voorkomen dat plantmateriaal meerdere malen wordt gedompeld in telkens hetzelfde water, teneinde te voorkomen dat mogelijk aanwezige schadelijke organismen zich via dit dompelwater verspreiden door de hele partij of andere partijen.
 - b. het ontsmetten van gereedschappen, machines, tractoren etc.;
 - c. het voorkomen van overbrenging van ziekten en plagen door personeel;
 - d. gebruik van fust, waar met zekerheid gesteld kan worden, dat het vrij is van ziekten en plagen;
 - e. een bezoekenregeling, ter voorkoming dat ziekten en plagen overgedragen kunnen worden door bezoekers aan de productievelen van gecertificeerd plantmateriaal of tijdens het verwerken van gecertificeerd plantmateriaal.

De verrichtingen die betrekking op hetgeen onder a. tot en met e. is genoemd dienen zoveel als mogelijk door de deelnemer te worden geregistreerd.

3. Alle percelen die bestemd zijn voor de productie van aardbeiplanten, zowel gecertificeerd als CAC-plantmateriaal, dienen te zijn onderzocht op AM, en dit (grond)onderzoek moet voldoen aan de vigerende regelgeving met betrekking tot het hoogste garantieniveau.
4. Een teelt van aardbeiplanten mag slechts worden aangevangen, indien op het perceel of in het teeltmedium in de luisdichte kas nimmer de aanwezigheid van roodwortelrot is geconstateerd, of door Naktuinbouw is vastgesteld dat het perceel/teeltmedium geacht kan worden vrij te zijn van roodwortelrot.
5. Voor percelen waar meer dan 20 jaar geleden roodwortelrot is aangetroffen, en waarop vervolgens nooit aardbeiplantenproductie of aardbeienproductie heeft plaatsgevonden kan, onder door Naktuinbouw bepaalde nadere voorwaarden, toestemming gegeven worden voor de productie van gecertificeerd plantmateriaal.
6. Spuitpaden in vermeerderingsvelden dienen vrij te zijn van plantmateriaal.
7. Bij het planten dienen de voorschriften in acht te worden genomen, welke Naktuinbouw heeft gesteld en de aanwijzingen te worden opgevolgd door of namens het hoofd van Naktuinbouw gegeven, onder meer om vermenging tussen teeltmateriaal van in uiterlijke kenmerken met elkaar overeenstemmende rassen te voorkomen en de uitvoering van de certificering van het gewas op betrouwbare wijze mogelijk te maken.
8. De planten te velde dienen ordelijk op rijen te zijn geplant en wel zo, dat op iedere rij planten behorende tot één ras, zonder onderbreking door planten van een ander ras, voorkomen.

9. De reeks planten van elk ras dient duidelijk te worden aangegeven, door de eerste plant van een duidelijk gemerkt steek- of hangetiket te voorzien, dan wel op een andere wijze ten genoegen van Naktuinbouw voorzieningen te treffen, zodanig, dat de beoordeling en certificering van het gewas deugdelijk kan geschieden.
10. De in het gewas in ras afwijkende planten dienen te worden verwijderd, zulks gedurende het gehele seizoen, waarbij aantekening wordt gemaakt van reden en omvang van de verwijderingen.
11. Na productie van doordragende rassen is het niet toegestaan om in het daarop seizoen volgend gecertificeerde frigoplanten te produceren.
12. Alle planten dienen steeds zoveel mogelijk bloesemvrij te zijn. Van remonterende rassen dienen de moederplanten tijdig te zijn verwijderd.
13. De uitlopers van de moederplanten dienen zoveel mogelijk loodrecht op de lengterichting van de rij te worden gelegd. De afstand tussen uitlopers van verschillende rassen dient ten minste 50 cm te bedragen.
14. Onverminderd het elders in dit Reglement bepaalde geldt ten aanzien van wachtbedplanten, dat de plantdichtheid voldoende ruim dient te zijn en dat de planten zijn afgerankt, zodat vorming van nakomelingen zoveel mogelijk wordt voorkomen. Wachtbedplanten geteeld uit frigoplanten worden bij certificering ten minste één klasse lager ingedeeld dan de oorspronkelijke klasse, waarvan zij afkomstig zijn met dien verstande, dat bij frigo-planten in de klasse E deze klassenindeling gehandhaafd blijft.

CERTIFICERINGSKEURING

ARTIKEL 6

1. Gedurende de gehele teelt worden door Naktuinbouw zoveel veldinspecties verricht als deze voor een betrouwbare certificering noodzakelijk acht. Door de deelnemer dient aan de keurmeester van Naktuinbouw tijdig, minimaal 10 dagen voor aanvang van het rooien, gemeld te worden dat men het voornemen heeft te gaan rooien, zodat een laatste veldkeuring kan worden uitgevoerd.
2. Bij de inspecties als in lid 1 bedoeld keurt Naktuinbouw op raszuiverheid, rasechtheid en gezondheid. Indien daarbij wordt geconstateerd dat partijen teeltmateriaal gedurende de teelt aantastingen vertonen van de ziekten, als op bijlage II bij dit Reglement vermeld, dienen de maatregelen te worden getroffen als daarbij aangegeven.
3. Bij veldinspectie zal Naktuinbouw, daar waar door de deelnemer niet aannemelijk gemaakt kan worden waardoor open plaatsen in het gewas zijn ontstaan en dit meer dan 1% van het gewas betreft, niet tot certificering overgaan.
4. Indien er om certificering wordt verzocht, voert Naktuinbouw kort voor het rooien nog een laatste veldinspectie uit. Voorts kan, gedurende de verwerking, de bewaring en het afleveren, een partijkeuring worden uitgevoerd. Bij de laatste veldinspectie en eventueel uitgevoerde partijkeuring wordt nagegaan of de planten voldoen aan de bij of krachtens deze voorschriften gestelde eisen en wordt beoordeeld of deze overeenstemmen met de gevraagde kwalificatie. De definitieve kwalificatie vindt plaats na genoemde laatste veldinspectie.

5. Indien Naktuinbouw constateert, dat een ter certificering aangeboden partij niet aan de eisen van dit Reglement of de daarop berustende voorschriften voldoet, wordt certificering voor de betrokken partij geweigerd. Indien op aanwijzing van Naktuinbouw maatregelen genomen zijn, kan herkeuring worden aangevraagd, zodat alsnog certificering kan volgen, indien de partij na herkeuring aan alle eisen voldoet.

KWALIFICATIES

ARTIKEL 7

1. Een gewas en/of het daarvan afkomstige teeltmateriaal wordt blijkens officiële inspectie(s) gecertificeerd indien het rasecht, raszuiver en voldoende gezond is zoals voor de betrokken klasse en/of rassen aangegeven in bijlage II behorend bij dit Reglement, alsmede indien het voldoet aan de overige kwaliteitseisen waaraan gecertificeerd materiaal moet voldoen als aangegeven in laatstgenoemde bijlage.
2. Bij certificering van teeltmateriaal of (moeder)planten vindt indeling plaats in klassen en wel in een der klassen SEE, SE, EE of E.
3. De kwalificatie als in het vorige lid bedoeld wordt bij aflevering op het certificaat of het leveranciersdocument gecombineerd met de aanduiding: Naktuinbouw Elite®.

KANDIDAATPLANTEN

ARTIKEL 8

1. Kandidaatplanten zijn planten die, door de deelnemer of een andere in de certificering deelnemende partij, zijn geselecteerd ten behoeve van opname in de certificering. De kandidaatplanten dienen gedurende een volledig seizoen op ziekten beoordeeld te worden, waaronder ten minste die als in bijlage II en bijlage III bij dit Reglement genoemd.
2. Kandidaatplanten dienen te worden geteeld in een van een sluis voorziene, afgesloten luisdichte kas, waarin geen moederplanten en/of teeltmateriaal klasse SEE voorkomen respectievelijk voorkomt, in ziektevrrije grond alsmede los van ondergrond, afzonderlijk in potten of containers, onder strikt bedrijfshygiënische omstandigheden. De kandidaatplanten moeten op een door Naktuinbouw geaccepteerde wijze worden getoetst op alle virussen, als in bijlage III bij dit Reglement aangegeven, op *Phytophthora fragariae var. fragariae*, *Colletotrichum acutatum*, *Xanthomonas fragariae* en overige algemeen voorkomende schimmelziekten. De kandidaatplanten moeten voorts door de deelnemer in het bijzonder op rasechtheid worden gecontroleerd.
3. Kandidaatplanten dienen vrij bevonden te zijn van de ziekten als genoemd in bijlage II bij dit Reglement, alsmede van *Collectotrichum acutatum* en *Xanthomonas fragariae*.
4. Nakomelingen van kandidaatplanten, die bij de toetsingen als in lid 1 bedoeld vrij zijn bevonden van de onderwerpelijke virussen, worden door Naktuinbouw aangemerkt als virusvrij materiaal.
5. Van de beoordeelde en getoetste kandidaatplanten dient door de toetsende instantie een volledig rapport opgemaakt te worden dat op verzoek ter beschikking aan Naktuinbouw wordt gesteld.

INDELING IN KLASSE SEE

ARTIKEL 9

1. Moederplanten worden door Naktuinbouw ingedeeld in klasse SEE indien zij:
 - a. geteeld worden in van een sluis voorziene, luisdichte kas waarin uitsluitend planten met prebasis-status voorkomen;
 - b. geteeld worden los van ondergrond, afzonderlijk in ziektevrrije potten of containers en in ziektevrrije grond. Het drainwater uit de potten of containers mag niet met andere planten in contact komen;
 - c. rechtstreeks opgekweekt zijn uit nakomelingen van kandidaatplanten als bedoeld in artikel 8 lid 4 dan wel uit teeltmateriaal klasse SEE en voorts zelf jaarlijks bij toetsing stuk voor stuk zijn vrij bevonden van *Phytophthora fragariae* var. *fragariae* en van luisoverdraagbare virusziekten als in bijlage III aangegeven;
 - d. op aanwezigheid van Strawberry green petal fytoplasma visueel zijn beoordeeld en daarvan zijn vrij bevonden;
 - e. bij het constateren van ziekte de onderwerpelijke planten direct worden verwijderd, inclusief de planten, waarmee deze in contact staan en dit te melden bij de Naktuinbouw keurmeester;
 - f. voldoende gezond zijn en met name vrij van ziekten en plagen, welke door Naktuinbouw in bijlage II bij dit Reglement zijn aangegeven.
2. Teeltmateriaal wordt ingedeeld in klasse SEE, indien dit rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse SEE en onder strikt bedrijfshygiënische omstandigheden is beworteld in grond, die niet met de moederplant in contact staat en voldoende gezond is en met name vrij van ziekten en plagen, welke door Naktuinbouw in bijlage II bij dit Reglement zijn aangegeven.

INDELING IN KLASSE SE

ARTIKEL 10

- 1a. Moederplanten worden door Naktuinbouw ingedeeld in de klasse SE1 (1^e generatie SE), indien het gewas bestaat uit planten, direct geteeld uit in klasse SEE ingedeeld teeltmateriaal. Er wordt geteeld in een van een sluis voorziene luisdichte kas/tunnel met een minimum hoogte van 2 meter, waarin geen andere dan moederplanten klasse SE1 en SE2 voorkomen. Het is in een luisdichte kas (met een minimum hoogte van 2 meter), toegestaan in hetzelfde seizoen SE1 materiaal nogmaals door te vermeerderen met als resultaat SE1 materiaal.
Vermeerderingsmethoden en omstandigheden waarin wordt vermeerderd zijn te allen tijde op aanwijzing/beoordeling van Naktuinbouw.
- 1b. Het is toegestaan SE1 teeltmateriaal nog éénmaal door te vermeerderen in luisdichte tunnels in de klasse SE2 (2e generatie SE), waarbij het is toegestaan af te wijken van de eis ten aanzien van de minimum kas/tunnelhoogte.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 5 lid 1 kan een teelt van aardbeiplanten klasse SE pas worden aangevangen indien het perceel of de luisdichte kas blijktens voorafgaand, volgens de door Naktuinbouw bepaalde frequentie en intensiteit, grondonderzoek vrij is bevonden van *Longidorus* spp. en *Xiphinema* spp.
3. Naktuinbouw kan ertoe overgaan om planten, welke deel uitmaken van een in klasse SE1 of SE2 in te delen gewas te toetsen dan wel steekproefsgewijze te toetsen op *Phytophthora fragariae* var. *fragariae*, virusziekten en/of overige pathogenen. Bij constatering van enige besmetting kan het gewas in een lagere klasse worden ingedeeld respectievelijk worden

uitgesloten van certificering.

4. Teeltmateriaal, dat rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse SE en bovendien zelf voldoet aan de in lid 3 bedoelde eisen, wordt ingedeeld in de overeenkomstige klasse SE.
5. Indeling in klasse SE kan voorts slechts geschieden, indien de toleranties ter zake van ziekten en plagen als in de bij dit Reglement behorende bijlage II nader genoemd voor die klasse niet zijn overschreden, en de voorgeschreven maatregelen zijn gevolgd.

INDELING IN KLASSE EE

ARTIKEL 11

1. Moederplanten worden ingedeeld in de klasse EE, indien het gewas bestaat uit planten, direct geteeld uit in ten minste in klasse SE ingedeeld teeltmateriaal en wordt geteeld op een perceel, dat tenminste 250 m verwijderd is van enig perceel waarop niet-gecertificeerde aardbeiplanten vermeerdering of aardbeienproductie plaatsvindt.
2. Onverminderd het bepaalde in artikel 5 lid 1 kan een teelt van aardbeiplanten klasse EE pas worden aangevangen indien het perceel blijkt voorafgaand, volgens de door Naktuinbouw bepaalde frequentie en intensiteit, grondonderzoek vrij is bevonden van *Longidorus* spp. en *Xiphinema* spp.
3. Naktuinbouw kan ertoe overgaan om planten, welke deel uitmaken van een in klasse EE in te delen gewas te toetsen dan wel steekproefsgewijze te toetsen op *Phytophthora fragariae* var. *fragariae*, virusziekten en/of overige pathogenen. Bij constatering van virusbesmetting kan het gewas in een lagere klasse worden ingedeeld respectievelijk worden uitgesloten van certificering.
4. Teeltmateriaal uitgeplant als wachtbedplanten, dat rechtstreeks afkomstig is van moederplanten klasse EE bovendien zelf voldoet aan de in lid 3 bedoelde eisen, wordt ingedeeld in de overeenkomstige klasse.
5. Indeling klasse EE kan voorts slechts geschieden, indien de toleranties ter zake van ziekten en plagen als in de bij dit Reglement behorende bijlage II nader genoemd voor die rassen niet zijn overschreden, en de voorgeschreven maatregelen zijn gevolgd.

INDELING IN KLASSE E

ARTIKEL 12

1. Moederplanten worden door Naktuinbouw ingedeeld in klasse E, indien het gewas bestaat uit planten, direct geteeld uit ten minste in klasse EE ingedeeld teeltmateriaal en het gewas bovendien wordt geteeld op een perceel dat ten minste 50 m verwijderd is van percelen niet-gecertificeerde aardbeiplanten of aardbeienproductiepercelen.
2. De teelt van aardbeiplanten klasse E kan pas worden aangevangen indien het perceel blijkt voorafgaand grondonderzoek, volgens de door Naktuinbouw bepaalde frequentie en intensiteit, nagenoeg vrij bevonden is van *Longidorus* spp. en *Xiphinema* spp.
3. Naktuinbouw kan ertoe overgaan planten, welke deel uitmaken van een in klasse E in te delen gewas te toetsen dan wel steekproefsgewijze te toetsen op *Phytophthora fragariae* var. *fragariae*

en/of overige pathogenen.

4. Indeling in klasse E kan overigens slechts geschieden indien de toleranties ter zake van ziekten en plagen als in de bij dit Reglement behorende bijlage II nader genoemd voor die klasse niet zijn overschreden, en de voorgeschreven maatregelen zijn gevolgd.
5. Planten en plantendelen uitgeplant als wachtbedplanten, die rechtstreeks afkomstig zijn van moederplanten klasse E en planten die zijn geteeld uit plantendelen, rechtstreeks afkomstig van moederplanten klasse E, en bovendien zelf voldoen aan de in lid 4 bedoelde eisen, worden ingedeeld in de klasse E.

UITWENDIGE KWALITEIT

ARTIKEL 13

De planten dienen voldoende ontwikkeld te zijn, goed te zijn beworteld (met uitzondering van stek) niet te ijl gegroeid, voldoende te zijn ontdaan van ranken en dode bladeren en praktisch vrij te zijn van schade door droogte, vorst, wateroverlast en dergelijke.

SORTERING

ARTIKEL 14

Plantmateriaal dient afgeleverd te worden met de afnemer overeengekomen sortering. Een marge van 10% buiten de overeengekomen sortering is toegestaan. De sortering dient op het leveranciersdocument te worden aangegeven.

IDENTIFICERING EN DOCUMENTEN

ARTIKEL 15

1. Teeltmateriaal dat in een der klassen SEE, SE en EE is ingedeeld en bestemd is voor vermeerdering, dient bij aflevering vergezeld te zijn van een certificaat volgens het model van bijlage IV van dit Reglement. Het certificaat wordt door Naktuinbouw verstrekt. De verpakkingseenheden dienen voorzien te zijn van door Naktuinbouw verstrekte kistkaarten, of door de leverancier van aardbeiplanten vervaardigde kistkaarten, waarvan de lay-out door Naktuinbouw is goedgekeurd.
2. Teeltmateriaal ingedeeld in de klasse E dient vergezeld te gaan van een door de deelnemer vervaardigd afleverdocument, waarop de navolgende voor certificering van toepassing zijnde aanvullende informatie is vermeld: klasse, rooiweek, aantal eenheden, stuks per verpakking en sortering.
3. Teeltmateriaal dat in een der klassen SEE, SE, EE of E is ingedeeld, dient bij aflevering vergezeld te zijn van een vermelding dat de moederplanten een CATT-behandeling hebben ondergaan indien dit van toepassing is. Van alle planten waarvan de moederplanten zijn behandeld dient dit te zijn aangegeven op het leveranciersdocument bij levering van Elite® planten. De vermelde CATT-behandelingen mogen uitsluitend worden uitgevoerd door een door Naktuinbouw/Plantum erkend bedrijf. Naktuinbouw zal toezien op deze verplichting middels een door Naktuinbouw bepaalde procedure.
4. De lay-out van het afleverdocument dient vooraf ter goedkeuring worden voorgelegd aan Naktuinbouw. De leverancier is gerechtigd de aanduiding Naktuinbouw Elite® E voor dit materiaal te gebruiken (per partij aan te geven). Op verzoek kan voor plantmateriaal in de

klasse E door Naktuinbouw een officieel Naktuinbouw Elite® certificaat worden afgegeven.

5. Het is niet toegestaan niet gecertificeerd plantmateriaal af te leveren met eenzelfde afleverdocument waarop ook gecertificeerd plantmateriaal is opgenomen.
6. Behoudens het geval wanneer Nederland land van productie is wordt op het certificaat of leveranciersdocument het land van productie van de planten vermeld.
7. Verse planten en trayplanten dienen bij aflevering minimaal voorzien te zijn van een door Naktuinbouw verstrekte palletkaart dan wel van door de leverancier van aardbeiplanten zelf vervaardigde palletkaarten, waarvan de lay-out door Naktuinbouw is goedgekeurd. Tevens dient een leveranciersdocument te worden bijgevoegd.

INTREKKEN VERSTREKTE CERTIFICATEN

ARTIKEL 16

1. Naktuinbouw beslist op aanvraag over de afgifte van certificaten. Zij is tevens bevoegd afgegeven certificaten in te trekken of het gebruik van leveranciersdocumenten met de daarop verplicht vermelde certificeringgegevens te verbieden, indien wordt vastgesteld dat het betrokken materiaal of de betrokken deelnemer niet langer aan de gestelde eisen voldoet.
2. Tegen de beslissing van Naktuinbouw ten opzichte van een deelnemer genomen om voor een of meerdere partijen niet tot certificering over te gaan kan binnen 5 dagen na datum beslissing een bezwaarschrift worden ingediend gericht aan het hoofd Keuringen van Naktuinbouw.
3. De leverancier is gerechtigd herkeuring te verzoeken bij het hoofd Keuringen van Naktuinbouw indien hij zich niet kan verenigen met de beslissing van de keurmeester van Naktuinbouw.
4. Indien een deelnemer zijn financiële verplichtingen, ook die uit andere hoofde dan certificering, jegens Naktuinbouw niet nakomt en in verzuim is, kan deze haar certificeringsactiviteiten opschorten tot aan de datum van algehele voldoening.

SLOTBEPALINGEN

ARTIKEL 17

1. Dit Reglement kan worden aangehaald als « Certificeringsreglement Naktuinbouw Elite® aardbeiplanten ».
2. In de gevallen waarin dit Reglement niet voorziet, beslist het hoofd Keuringen van Naktuinbouw.
3. Dit Reglement treedt in werking op 1 juni 2006.

BIJLAGE I

Voor certificering komt uitsluitend teeltmateriaal van aardbeirassen in aanmerking die:

- a. zijn opgenomen in het Nederlands Rassenregister of Europees Rassenregister of een ander door Naktuinbouw geaccepteerd register;
- b. zodanig zijn beschreven en geïdentificeerd dat naar het oordeel van Naktuinbouw aan de rasbeschrijvingseisen is voldaan.

Naktuinbouw beheert een overzicht van aardbeirassen waarvoor de certificering is opengesteld en waarvan adequate rasbeschrijvingen beschikbaar zijn.

BIJLAGE II

Gezondheidsvoorschriften en eisen voor te certificeren teeltmateriaal Aardbeiplanten in aanvulling op het bepaalde in het keuringsreglement Naktuinbouw.

Ziekte/plaag.	Maatregelen tijdens teelt. Eisen.	Maximum tolerantie (visueel) bij aflevering (in procenten).			
		Klasse			
Schimmelziekten.		SEE	SE	EE	E
<i>Gnomonia comari</i> (kelk- en steelrot)	Adequate maatregelen nemen ter bestrijding.	0	0	0.5	1
<i>Sphaerotheca aphans</i> (echte meeldauw)	Adequate maatregelen nemen ter bestrijding.	Bij aflevering praktisch vrij.			
<i>Alternaria alternata</i> * (paarse vlekkenziekte)	Adequate maatregelen nemen ter bestrijding.	0	0.5	1	1
<i>Ceratobasidium cornigerum</i> (anam. <i>Rhizoctonia fragariae</i>) en <i>Thanatephorus cucumeris</i> (anam. <i>Rhizoctonia solani</i>) (stengelrot)	Adequate maatregelen nemen ter bestrijding.	0	0.5	0.5	1
<i>Botryotinia fuckeliana</i> (anam. <i>Botrytis cinerea</i>) (stengelrot, koprot)	Adequate maatregelen nemen ter bestrijding.	0	0.5	0.5	1
<i>Phytophthora cactorum</i> (stengelbasisrot)	Aangetaste planten verwijderen of haarden afbakenen en vernietigen. Partijen of delen van partijen komen bij een aantasting groter dan 5% niet meer voor certificering in aanmerking, ook niet na opzuivering. Afbakeningsafstanden zoals door Naktuinbouw aangegeven.	0	0	0	0.5
<i>Verticillium</i> spp. (verwelkingsziekte)	Aangetaste planten verwijderen of haarden afbakenen en vernietigen. Partijen of delen van partijen komen bij een aantasting groter dan 1% niet voor certificering in aanmerking, ook niet na opzuivering. Opzuivering c.q. vernietiging van de haarden dient vóór 15 september te zijn plaatsgevonden.	0	0	0	0

Ziekte/plaag.	Maatregelen tijdens teelt. Eisen.	Maximum tolerantie (visueel) bij aflevering (in procenten).			
		SEE	SE	EE	E
<i>Colletotrichum acutatum</i>	Aangetaste planten dienen met een door Naktuinbouw bepaalde afbakening direct adequaat vernietigd te worden.	0	0	0	0
<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>fragariae</i> (roodwortelrot)	<p>Aangetaste planten/plekken dienen met door Naktuinbouw aangegeven afstanden te worden afgebakend. Plantmateriaal van percelen of delen daarvan (door Naktuinbouw aan te geven) waar aantasting is waargenomen, komen niet meer in aanmerking om afgeleverd te worden als gecertificeerd plantmateriaal.</p> <p>In het afgebakende besmette deel mogen geen handelingen meer plaatsvinden. Het besmette deel dient na het rooien van het goedgekeurde teeltmateriaal vernietigd te worden. Percelen of delen daarvan (door Naktuinbouw te bepalen) waar aantasting is waargenomen komen niet meer in aanmerking om gecertificeerd plantmateriaal te produceren.</p>	0	0	0	0
Bacterie ziekten <i>Xanthomonas fragariae</i>	Haarden van aantastingen dienen met door Naktuinbouw aangegeven afstanden te worden afgebakend. Partijen waarin aantasting is waargenomen komen niet meer in aanmerking voor het afleveren als gecertificeerd teeltmateriaal. Voor zover sprake is van afgebakende delen waarin geen aantastingen zijn aangetroffen kan besloten worden alsnog tot ontheffing over te gaan.	0	0	0	0

Ziekte/plaag	Maatregelen tijdens teelt Eisen	Maximum tolerantie (visueel) bij aflevering (in procenten).			
		SEE	SE	EE	E
Insecten					
Luizen, waaronder - <i>Chaetosiphon fragaefolii</i> (aardbeiknotshaarluis)	Adequate maatregelen nemen. Indien in SEE of SE aantastingen door luizen worden aangetroffen, wordt natoetsing op bladluisoverdraagbare virussen van aangetaste partijen voorgeschreven. Totdat de uitslag bekend is vindt geen certificering als SEE of SE plaats.	0	0	0.5	1
Mijten					
<i>Phytonemus pallidus</i> spp. <i>fragariae</i> (aardbeimijt)	Aantastingen zoals door Naktuinbouw aangegeven afbakenen en vernietigen. Plantmateriaal van percelen waarin visueel door leverancier en/of Naktuinbouw aantastingen zijn waargenomen komt niet meer voor certificering in aanmerking.	0	0	0	0
<i>Tetranychus urticae</i> (bonenspintmijt)	Adequate maatregelen nemen.	Bij aflevering praktisch vrij.			
Nematoden					
<i>Aphelenchoides</i> spp. (bladaaltjes)	Aangetaste planten verwijderen.	0	0	0	0.5
<i>Ditylenchus dipsaci</i> (stengelaaltjes)	Aangetaste planten verwijderen.	0	0	0	0

Ziekte/plaag.	Maatregelen tijdens teelt. Eisen.	Maximum tolerantie (visueel) bij aflevering (in procenten).			
		SEE	SE	EE	E
<i>P(a)ratylenchus</i> spp. (wortellesieaaltjes)	Aangetaste planten verwijderen en aangetaste plekken afbakenen zoals door Naktuinbouw aangegeven. Teeltmateriaal gegroeid binnen de afgebakende plek komt niet voor certificering in aanmerking.	0	0	0	0.5
	SE teeltmateriaal. Aangetaste planten verwijderen, uitsluitend gebruik voor eigen vermeerdering. Bij het verspreid voorkomen in plantmateriaal komen percelen of delen daarvan niet in aanmerking voor certificering. Bij pleksgewijze aantasting afbakenen zoals door Naktuinbouw aangegeven. Pleksgewijze aantastingen vernietigen.				
<i>Meloidogyne hapla</i> (Noordelijk wortelknobbelaaltje)	Zie <i>P(a)ratylenchus</i> spp.	0	0	0	0.5
Overige schadelijke aaltjes	Zie <i>P(a)ratylenchus</i> spp.	0	0	0	0.5
<i>Meloidogyne fallax</i> (Bedrieglijk maïswortelknobbelaaltje)	Zie <i>P(a)ratylenchus</i> spp.	0	0	0	0
<i>Longidorus</i> spp. en <i>Xiphinema</i> spp.		vrij	vrij	vrij	nagenoeg vrij
		Zie artikel 10, 11 en 12 van de Certificeringvoorschriften.			
Virusziekten	Planten met virussymptomen verwijderen. Het gewas waarin visuele zichtbare aantastingen zijn aangetroffen komt niet meer voor certificering in aanmerking.	0	0	0	0

Ziekte/plaag.	Maatregelen tijdens teelt. Eisen.	Maximum tolerantie (visueel) bij aflevering (in procenten).			
		SEE	Klasse SE EE		E
Overig					
Green petal fytoplasma	Planten met symptomen verwijderen.	0	0	0	0.5
Voorjaarsbont	Aangetaste planten verwijderen.	0	0	0	0
Zwart wortelrot en overige kwaliteitsziekten	Zieke planten verwijderen of zieke plekken afbakenen. Bij een aantasting groter dan 5% geen certificering van partij of partij gedeelte.	0	0	0	0.5

Ten aanzien van overige ziekten en plagen geldt de bepaling dat SEE teeltmateriaal bij aflevering daarvan volledig vrij dient te zijn. Overig te certificeren teeltmateriaal dient praktisch vrij van aantastingen te zijn.

BIJLAGE III

Nadere voorschriften met betrekking tot toetsing op pathogenen van teeltmateriaal Aardbeiplanten.

Virusziekten (Engels/Nederlandse naam)	Diagnose via symptomen	Mechanische inoculatie op kruidachtige indicatoren	Indicatoren voor bladenenting UC-nummer:
Virusziekten die voorkomen in de EPPO-regio en waarop in het Naktuinbouw-certificeringssysteem getoetst wordt:			
<i>Luisoverdraagbaar:</i> Strawberry crinkle virus aardbeikrinkelvirus	Nee	Nee	4,5
Strawberry mild yellow-edge virus zwak-geelrandvirus van aardbei	Nee	Nee	4,5
Strawberry mottle virus aardbeivlekkenvirus	Nee	Nee	4,5
Strawberry vein banding virus aardbeinerfbandmozaïëkvirus	Nee	Nee	6,12
<i>Cicadenoverdraagbaar:</i> Strawberry green petal fytoplasma	Ja	Nee	-
<i>Aaltjesoverdraagbaar:</i> Arabis mosaic nepovirus (Arabis-mozaïëkvirus)	Nee	Ja	-
Raspberry ringspot nepovirus Frambozekringvlekkenvirus	Nee	Ja	-
Strawberry latent ringspot nepovirus	Nee	Ja	-
Latent aardbeikringvlekkenvirus	Nee	Ja	-
Tomato black ring nepovirus tomatenzwartkringvirus			

